

Universitätsbibliothek Paderborn

Acta Pacis Westphalicæ Publica

Oder Westphälische Friedens-Handlungen und Geschichte

Worinnen enthalten, was vom Anfang des Jahrs 1647. biß gegen Ende desselben zwischen Jhro Römisch-Kayserlichen Majestät, dann den Beyden Cronen Franckreich und Schweden, ingleichen des Heiligen Römischen Reichs Chur-Fürsten, Fürsten und Ständen, zu Oßnabrück und Münster gehandelt worden

Meiern, Johann Gottfried von

Hannover, 1735

VD18 90566467

N.II. Der Evangelicorum darüber gefertigte Notamina.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52129](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52129)

1647. gotii paribus, neutrique partium addictis, ex utraque Religione æquali numero Consiliariis, & qui concipiendæ & ferendæ priori Sententiæ non interfuert, aut certe referentium & correferentium partes non sustinuerint, revideantur, (I) liberumque sit Suae Majestati in causis majoribus, & unde tumultus in Imperio timeri possent, insuper etiam (K) Principum, Electorum sententias & vota requirere.

(I.)
(K.)

1647.
Majus.

Visitatio Consilii Aulici fiat ab Electore Moguntino toties, quoties opus fuerit, observatis, quæ in proximis Comitibus de communi Statuum placito observanda esse videbuntur.

Si quæ vero dubia circa interpretationem Constitutionum & Recessuum Imperii publicorum occurrunt, aut in judicandis causis Ecclesiasticis ex paritate Adfessorum utriusque Religionis contrariæ orientur Sententiæ, remittuntur ad Comitia Imperii Universalia, nisi interea amicabili partium compositione finiantur. Atque in Aulico non minus quam in Camera Imperiali Judicio Privilegium Primæ Instantiæ, Austregarum, Jura & Privilegia de non appellando Statibus Imperii illibata sunt, nec per Mandata aut Commissiones, aut quovis alio modo turbantur.

XXI.

Denique cum etiam de abolendis Curia Imperiali Rotwilæ, Judiciis Provincialibus Sueviæ, Hagenoæ & aliis hinc inde per Imperium hæcenus usitatis mentio injecta fuerit, resque hæc gravioris visæ sit momenti, de his quoque ulterior deliberatio ad proxima Comitia remissa esto.

(L.) Adfessores ab & à Circulis Imperii (L) præsententur, & quidem ex unoquoque numero quinque; quibus, ut Electorum quisque unum addat, integrum erit. Sinthi numero ex utraque Religione pares, & ad melius consequendam hanc paritatem præsententur à Circulo:

Electoralis,	Evangelici	2	Catholici	-	3
Superioris Saxoniam,		3	-	-	-
Austriaco,		-	-	-	5
Burgundico,		-	-	-	5
Franconico,		3	-	-	2
Bavarico,		1	-	-	4
Suevico,		3	-	-	2
Superiore Rhenano,		3	-	-	2
Westphalico,		3	-	-	2
Inferioris Saxoniam,		5	-	-	-

Præsidum, è quibus unus Judicis locum sustinere debeat, denominatio pendeat à solo Cæsare, dummodò & eorum unus Evangelicæ, alter Catholicæ Religionis sit confors.

N. II.

Evangelicorum Notæ ad Formulam de Gravaminibus Ecclesiasticis.

Ad Artic. III. Lit. A. Post: *Præposituræ*, addatur: *Commendæ*.

Ad Artic. III. Lit. B. Verba: *ut supra*, delenda.

Ad Artic. IX. Lit. C. *Nariscis*, pro *Noricis*.

Ad Artic. IX. Lit. D. Sensus est *mutilis & obscurus*.

Vierdter Theil.

311 2

Ad

1647. Ad Artic. X. Lit. E. Ee, pro ea.
 Majus. Ad Artic. XII. Lit. F. Post verbum: *retineant*, addatur: *cum suis be- redibus*.
 Ad Artic. XIV. Lit. G. Pro Cammer-Gericht, ponatur: *Cent-Gericht*.
 Ad Artic. XX. Lit. H. *Circuli*, pro *Statibus*, aut *Status Circulorum*: Item post: *de*, addatur: *conjunctim*.
 Ad Artic. XX. Lit. I. pro: *liberum sit*: ponatur: *Cesarea etiam Ma- jestas dignabitur in causis &c.*
 Ibid. Lit. K. Item deleatur: *Principum*, & ponatur: *Electorum, Princi- pum & Statuum*.
 Ad Artic. final. Lit. L. post: *Imperii*, addatur: *conjunctim*.

§. XII.

Endlicher Vergleich in puncto Au- tonomie und Reformatio- nis Justitiz.

Endlich wurde bey denen zwischen den Kayserlichen und Schwedischen Gesand- ten wieder angetretenen, auch täglich und unvermuthet fortgesetzten Conferentien, der Punctus *Autonomia subditorum in Imperio*, dann *Reformationis Justitiz* also

gefasst, wie die beyden Anlagen N. I. & II. ausweisen: Hingegen alle weitere Hand- lung nach Münster, zu einer daseibst bes- liebten Haupt-Conferenz, ausgefetzt, wohin sich mit Ausgang des Monats Ma- jii die Gesandtschaften sämtlich verfügten.

N. I.

Vergleichener Articulus in puncto *Autonomia Subditorum in Imperio*.

Quantum deinde ad Comites, Barones, Nobiles, Vasallos, Civitates, Fundationes, Monasteria, Commendas, Communitates & Subditos, Statibus Imperii Immediatis, sive Ecclesiasticis sive Secularibus, vel pure vel simpli- citer vel certis Conditionibus & Privilegiis subiectos pertinent, cum ejus- modi Statibus Immediatis cum Jure Territorii & Superioritatis, ex communi per totum Imperium hactenus usitata praxi, etiam Jus Reformandi Religionem competat, ac dudum in Pace Religionis, talium Statuum Subditis, si à Religio- nis sui Superioris dissentiant, Beneficium Emigrandi concessum, insuper ma- joris concordie inter Status conservandæ causa, cautum fuerit, quod nemo alienos Subditos ad se pertrahere, eave causa in defensionem aut proteccio- nem suscipere, illisve ulla ratione patrocinari debeat, conventum est, hoc idem porro quoque ab utriusque Religionis Statibus observari, nullique Statui Im- mediato, Jus, quod ipsi ratione Territorii & Superioritatis in negotio Religio- nis competit, impediri oportere.

Hoc tamen non obstante Catholicorum Statuum Landfascii, Vasalli & Subditi cujusque generis, qui Anno Domini 1624. quacunque anni parte sive certo Pacto & Privilegio, sive longo usu sive sola conniventia publicum Augustanæ Confessionis Exercitium vel etiam privatam habuerunt, retine- ant id etiam impostum unâ cum annexis, quatenus illa dicto Anno exercue- runt, aut exercita fuisse probare poterunt; cujusmodi annexa habentur Institutio Consistoriorum, Ministeriorum tam Scholasticorum quam Ecclesiasti- corum, Jus Patronatus, aliaque similia, nec minus maneat in possessione omni- um dicto tempore in potestate eorundem constitutorum Templorum, Fun- dationum, Monasteriorum, Hospitalium cum omnibus pertinentiis, rediti- bus & accessionibus, usque eo, donec de Religione Christiana vel univërſali- ter vel inter Status Immediatos eorumque Subditos mutuo consensu aliter